

Antoni Czechow

Wiśniowy sad

Antoni Czechow

Wiśniowy sad

(Вишнёвый сад),
przełożyła Agnieszka Lubomira Piotrowska

REŻYSERIA:

ŁUKASZ KOS

SCENOGRAFIA:

PAWEŁ WALICKI

KOSTIUMY:

BARBARA SIKORSKA-BOUFFAL

OPRACOWANIE MUZYCZNE:

KAMIL „WALLACE” WALESIAK, ŁUKASZ KOS

PROJEKCJE VIDEO:

KAMIL „WALLACE” WALESIAK

KONSULTACJE ILUZJONISTYCZNE:

MARIUSZ CZAJKA

ASYSTENT REŻYSERA:

MIROŚŁAWA SOBIK

INSPICJENT/SUFLER:

JANINA SACHWANOWICZ-NIAKAS

PREMIERA:

20 LISTOPADA 2022 DUŻA SCENA

OBSADA:

LUBOW RANIEWSKA, ZIEMIANKA
EWA GALUSIŃSKA (GOŚCINNIE)

ANIA, JEJ CÓRKA, LAT 17
JULIA SZCZEPAŃSKA

WARIA, JEJ CÓRKA PRZYBRANA, LAT 24
JULIA SOBIESIAK-BORUCKA

LEONID GAJEW, BRAT RANIEWSKIEJ
JAROSŁAW FELCZYKOWSKI

JERMOŁAJ ŁOPACHIN, KUPIEC
PRZEMYSŁAW CHOJĘTA

PIOTR TROFIMOW, STUDENT
IGOR TAJCHMAN (GOŚCINNIE)

BORIS SIMIEONOW-PISZCZYK, ZIEMIANIN
MAŁGORZATA ABRAMOWICZ

SZARLOTTA IWANOWNA, GUWERNANTKA
MIROŚLAWA SOBIK

SIEMION JEPICHODOW, SEKRETARZ
WOJCIECH JAWORSKI

DUNIASZA, POKOJÓWKA
WERONIKA KRYSZEK (GOŚCINNIE)

FIRS, LOKAJ, STARUSZEK 87 LAT
PAWEŁ TCHÓRZELSKI

JASZA, MŁODY LOKAJ
ŁUKASZ IGNASIŃSKI

PRZECHODZIEN
REGINA PIETRUSZEWSKA (GOŚCINNIE)

ORAZ GOŚCIE I SŁUŻBA W MAJĄTKU RANIEWSKIEJ

Moje sanktuarium to ludzkie ciało,
zdrowie, rozum, talent, natchnienie,
miłość i absolutna wolność – wolność
od przemocy, jakąkolwiek przybra-
łaby postać.

Antoni Czechow

Chciałem jedynie uczciwie powiedzieć ludziom: „Spójrzcie na siebie, zobaczcie, jak źle i nudno wy wszyscy żyjecie!”. Najważniejsze, aby ludzie to zrozumieli, a kiedy rozumieją, to nieuchronnie stworzą sobie inne, lepsze życie... Ja tego nie zobaczę, lecz wiem, że będzie ono zupełnie inne, niepodobne do tego, które mamy...

A na razie, póki go nie ma, będę wciąż i wciąż powtarzał ludziom: „Zrozumcie wreszcie, jak źle i nudno żyjecie!”

Antoni Czechow

Niech na scenie wszystko będzie tak samo skomplikowane, a jednocześnie tak samo proste jak w życiu. Ludzie jedzą obiad, tylko jedzą obiad, a w tym samym czasie tworzy się ich szczęście lub rozbija się ich życie.

Antoni Czechow

Pańska sztuka jest abstrakcyjna jak symfonia Czajkowskiego. I reżyser powinien przede wszystkim usłyszeć ją. W trzecim akcie na tle głupiej „krzątanimy” – tę „krzątanimę” też trzeba usłyszeć – niepostrzeżenie dla ludzi wchodzi Groza.

„Wiśniowy sad sprzedano”. Tańczą. „Sprzedano”. Tańczą. I tak do końca. Przy czytaniu tej sztuki, trzeci akt sprawia takie samo wrażenie jak dzwonięcie w uszach chorego w Pańskim opowiadaniu *Tyfus*. Jakiś świąd. Wesołość, która trąci śmiercią. Jest w tym akcie coś z Maeterlincka, coś z grozy. Porównałem tylko dlatego, że nie potrafię wyrazić się ściślej. Pan jest nieporównywalny w swojej wielkiej twórczości.

Kiedy czytam sztuki obcych autorów, widzę, że Pan stoi zupełnie osobno, jest całkiem oryginalny. I w dramaturgii Zachód będzie musiał uczyć się od Pana.

Wsiewołod Meyerhold

Formy i rodzaje przemocy

Przemoc symboliczna, zwana też kulturową, która wiąże się z narzucaniem znaczeń i interpretacji symboli zastanej kultury. Przemoc symboliczna jest jedną z form przemocy miękkiej, która zachodzi w pewnej mierze za zgodą ofiary. Polega ona na pozyskiwaniu różnymi drogami takiego oddziaływania klas dominujących czy uprzywilejowanych na całość społeczeństwa, aby narzucić im określone schematy postępowania, myślenia czy postrzegania rzeczywistości. W taki sposób podporządkowani postrzegają swą sytuację rzeczywistość społeczną w kategoriach stworzonych przez klasy dominujące w celu legitymizacji ich dominującej pozycji. Generalnie, przemoc symboliczna odbywa się na zasadzie większości głosu grupy tzn., iż to właśnie grupa społeczna bądź tzw. klasa uprzywilejowana narzuca innym standardy oraz metody

działania, myślenia, postrzegania. Im większy jest kapitał symboliczny, z tym większym mamy do czynienia oddziaływaniem przemocą symboliczną na jednostki. Zjawisko to zaobserwować możemy na przykład w relacjach między płciami oraz w systemie edukacji. Przemoc symboliczna ma miejsce na wielu polach i na wielu płaszczyznach życia zawodowego jak specyficzny język, np. prawniczy, naukowy lub w inny sposób elitarny, np. wyrafinowany literacko i w ten sposób demaskujący – można powiedzieć – prostactwo języka przedstawicieli grup podporządkowanych. Wszystko to, co odróżnia kogoś od tzw. zwykłych obywateli, którzy właściwie nawet nie zdają sobie sprawy, iż są ofiarami jakiegokolwiek formy przemocy. W ich mniemaniu jest to naturalny porządek świata, że osoby posiadające większy kapitał symboliczny są po prostu lepsze od reszty społeczeństwa. Właściwie każdego dnia jesteśmy uświadamiani, że coś nam się nie uda, nie powiedzie się nam w danej sprawie, nie mamy ku temu adekwatnych kompetencji, środków, wykształcenia czy atrybutów, że ktoś jest najzwyczajniej od nas lepszy. Nawet znane polskie przysłowie: „za wysokie progi jak na twoje nogi”, świadczy dobitnie o przemocy symbolicznej, która co prawda nie pozostawia widocznych śladów jak przemoc fizyczna, ale podporządkowuje sobie ludzi i narzuca im utarte schematy myślenia pod przykrywką kultury, tradycji itd.

Źródło: https://www.repozytorium.uni.wroc.pl/Content/89200/PDF/02_Jedlecka_W_Formy_i_rodzaje_przemocy.pdf

Dyrektor – Renata Derejczyk
Z-ca dyrektora ds. artystycznych – Łukasz Czuj
Kierownik literacki – Beata Banasik

Teatr im. Wilama Horzycy
Plac Teatralny 1
87-100 Toruń

telefony: 56 622 52 22, 56 622 12 45 (sekr.), 56 622 50 21, 56 622 50 22 (centr.)
fax: 56 622-37-17
e-mail: sekretariathorzycy@teatr.torun.pl
www.teatr.torun.pl

Zespół techniczny:

Obsługa spektaklu: brygadier sceny – Piotr Drost
światło – Sławomir Słowikowski
dźwięk/multimedia – Jakub Krikel, Jacek Ostrowski, Waldemar Dziomba
garderobiane – Izabela Baranowska, Anna Krajewska
Jolanta Rysmanowska, Agata Zalewska
fryzjerka/charakteryzatorka – Ania Czapnik-Nogaj
rekwizytor – Jacek Olkowski

Specjalista ds. produkcji: Aneta Belcik

Kierownik techniczny: Tomasz Baranowski

Mistrzowie pracowni:
krawieckiej – Wiesława Wiśniewska
oświetleniowej – Waldemar Boruń
rekwizytorskiej – Barbara Poczwardowska
akustyczno-multimedialnej – Jakub Krikel
stolarsko-ślusarskiej – Robert Kowalski

Biuro Obsługi Widzów

czynne od poniedziałku do piątku w godzinach: 9:00 - 16:00,
w soboty 10:00 - 14:00,
telefony: 56 622 55 97, 654 90 74, 622 55 66
fax: (56) 657 55 49
e-mail: bow@teatr.torun.pl
Kasa biletowa czynna od wtorku do soboty w godzinach: 10:00 - 14:00
i 15:00 - 19:00, w niedziele 15:00 - 19:00
telefon: 56 622 30 70

Redakcja: Beata Banasik
Projekt graficzny: Nika Tarnowska
Zdjęcia: Grzegorz Olkowski

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.